Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar!

Bu gün iqlim dəyişiklikləri və dünyamıza təsir edən təbii fəlakətlər, habelə digər qlobal ekoloji problemlər bəşəriyyətin gələcəyinə ciddi təhlükələr yaradır. Ölkələr və beynəlxalq ictimaiyyətin bütün səviyyələrdə səylərini birləşdirməsi bu vəziyyətdən minimal itkilərlə çıxmağın əsas şərtidir.

Azərbaycan ətraf mühitin qorunmasına yönəlmiş zəruri qanunvericilik bazası hazırlamış və müxtəlif proqramlar vasitəsilə öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün şərait yaratmışdır. Biz institusional mexanizmlər və əlverişli investisiya mühiti yaratmışıq.

COP fəaliyyətlərinin əsas prinsipləri inklüzivlik və gender bərabərliyini vurğulayır.

Azərbaycan inanır ki, əhalinin müxtəlif qruplarının – uşaqların, gənclərin, qadınların və həssas icmaların potensialını səfərbər etmək iqlim dəyişikliyinin yaratdığı problemlərin həllinə mühüm töhfə verəcəkdir.

30 illik müharibə təcrübəsi ilə üzləşmiş Azərbaycan iqlim dəyişikliklərini və ekoloji çağırışları daha da kəskinləşdirən ərazi, iqtisadi və insan itkilərinə baxmayaraq, bu böhranın effektiv həlli üçün beynəlxalq təhlükəsizlik, sülh və sabitliyin birgə səylərdə olduğunu dərk edir.

Cənubi Qafqazda sülh gündəmini təşviq etməklə Azərbaycan yaşıl iqtisadiyyat və bərpa olunan enerji sahələrində genişmiqyaslı yenidənqurma və bərpa işləri ilə inkişafa töhfə verir.

Biz iqlim və gender ədaləti imkanlarının artırılmasında göstərdiyimiz birgə səylərlə fəxr edirik. Bu, iqlim siyasətimizin əsas prioritetlərindən biridir. BTR (İkiillik Şəffaflıq Hesabatı) və NDC (Milli Müəyyən Edilmiş Töhfələr) mexanizmləri vasitəsilə bu istiqamətdə irəliləyişlər əldə edərək unikal imkanlardan faydalana bilərik.

Azaltma tədbirlərində gender inteqrasiyasını gücləndirmək, şəffaflıq, hesabatlılıq və bərabər iştirak təmin etmək təkcə bərabərlik vasitəsi deyil, həm də qadın və qızların hüquqları üçün güclü vasitədir.

Azərbaycanda aparılmış Çoxölçülü Klaster Sorğusunu xüsusi qeyd etmək istərdim.

Bu və digər məlumat toplama formatlarını, gender həssas göstəriciləri tətbiq edərək iqlim dəyişikliklərinə dair mövcud gender bərabərsizliyini üzə çıxara bilərik.

Beynəlxalq və milli öhdəliklərimizə uyğun olaraq, "Gender bərabərliyi üzrə Milli Fəaliyyət Planı"nın layihəsi hazırlanmışdır. Planın əsas prioritetlərindən biri "İqlim dəyişikliklərinin gender bərabərliyinə təsirini və qadınlar və uşaqlar üçün risklərini nəzərə alan adaptasiya tədbirləridir."

Planın icrası əhalini və qərar qəbul edənləri iqlim dəyişikliklərinin gender aspektləri ilə bağlı məlumatlandıracaqdır.

Məlumat üçün bildirirəm ki, Dövlət Komitəsi hər il Milli Məclisə hesabat təqdim edir. Bu hesabat gender bərabərliyini təmin etmək üçün il ərzində həyata keçirilən əlaqələndirilmiş fəaliyyətlərin nəticələrini əks etdirir. Bu proses bizə genderlə bağlı məsələlərdə hesabatlılığı, şəffaflığı və səmərəliliyi artırmağa kömək edir.

Azərbaycanın iqlim hədəfləri arasında qadınların ekoloji məsələlərə çıxışını təmin etmək və onların iştirakını artırmaq xüsusi yer tutur. Su çatışmazlığı ilə üzləşən bir ölkə olaraq bu məsələyə gender həssas yanaşma ilə yanaşırıq. Su və Gender Bərabərliyi mövzusu müvafiq dövlət orqanlarının gündəmindədir.

Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişaf gündəliyi qadınların iqtisadi imkanlara çıxışını yaxşılaşdırmağa yönəlmişdir. ASAN və DOST xidmətləri vasitəsilə kənd qadınları arasında kiçik və orta sahibkarlıq sahəsinin miqyası genişlənir.

BMT təşkilatları ilə əməkdaşlıq çərçivəsində yaradılmış Qadın Resurs Mərkəzlərinin davamlılığı artıq Dövlət Komitəsi tərəfindən təmin edilir.

Azərbaycanda əmək qabiliyyətli əhalinin 48 faizi kənd təsərrüfatında çalışır ki, bunların 49 faizi qadınlar, 51 faizi isə kişilərdir. Xüsusilə qadınlar üçün kənd təsərrüfatında çalışanları dəstəkləmək və gender həssas tədbirlər həyata keçirmək milli prioritetlərdən biridir.

Ölkədə "Yaşıl Kənd Təsərrüfatı"nı dəstəkləmək üçün 2020-2023-cü illəri əhatə edən Birgə Fəaliyyət Planı icra edilmişdir. Bu plan mənfi ekoloji təsirləri azaltmaq məqsədini daşıyan çoxölçülü tədbirlərdən ibarətdir.

COP29 çərçivəsində gender bərabərliyini hər iqlim siyasətinin əsas prinsipi etmək öhdəliyimizi təsdiq edirik.

İnanıram ki, istisnasız olaraq bütün ölkələr BTR (İkiillik Şəffaflıq Hesabatları) və NDC (Milli Müəyyən Edilmiş Töhfələr) hazırlanması və həyata keçirilməsi prosesində gender bərabərliyinə dair milli platformalar yaratmalıdır. Bu, qadınlar və qızlar, həmçinin digər həssas qruplara iqlim tədbirlərinə təsir göstərmək və layihələrin icrasına nəzarət etmək imkanı verəcəkdir.

İqlim maliyyələşdirilməsində gender-həssas modellərin tətbiqi iqlim tədbirlərində gender bərabərliyini dəstəkləyəcəkdir.

Nəticədə vurğulamaq istəyirəm ki, BTR və NDC-lərdə gender bərabərliyi təkcə bir hədəf deyil, davamlı və ədalətli iqlim gələcəyi üçün vacib bir şərtdir.

Bu təşəbbüsləri dəstəkləmək gender bərabərliyini iqlim dəyişiklikləri siyasətimizin ayrılmaz bir hissəsinə çevirməyə imkan verəcək və birlikdə daha güclü və daha inklüziv bir cəmiyyət qurulmasına töhfə verəcəyik.

Hamınızı bu səylərə və məqsədlərə qoşulmağa çağırıram.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm!